

wereldburgerschap

De aangescherpte burgerschapsopdracht is een kans voor het concretiseren van het openbare karakter van de school.

Door in te zetten op wereldburgerschap vanuit de kernwaarden gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting, kun je als openbare school het verschil maken!

Een leerling vraagt om een genderneutraal toilet. Wat doen we hiermee?

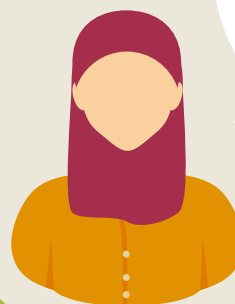

Mijn leerlingen spreken zich soms kwetsend uit naar andere leerlingen en beroepen zich op de vrijheid van meningsuiting. Hoe begrensv ik dit?

Hoe organiseren we een inclusieve kerstbijeenkomst waar iedereen zich welkom voelt?

Hoe zetten we burgerschapsvorming breed neer in een doorlopende leerlijn?

De aandacht voor religie en levensbeschouwing zit heel versnipperd in het curriculum. Hoe brengen we hier samenhang in aan?

Burgerschap is toch meer dan alleen maar een dagje zwerfafval verzamelen en naar de Tweede Kamer?

9 UITGANGSPUNTEN

wereldburgerschap

Stevige eigen identiteit

1

Wereldburgers zien **kennis-ontwikkeling** als voorwaarde voor volwaardig burgerschap.

2

Wereldburgers leren over levensvragen en ontwikkelen zo een persoonlijke **identiteit**.

3

Wereldburgers ontwikkelen kritisch en onafhankelijk **denken**.

Verschillen als verrijking

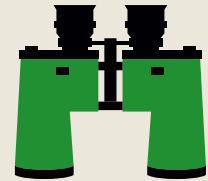
4

Wereldburgers oefenen in **dialogoog** en laten verhalen samenkomen.

5

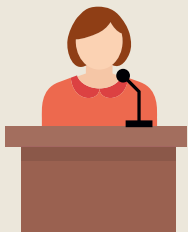
Wereldburgers zien **diversiteit** als een verrijking voor hun ontwikkeling.

6

Wereldburgers verbreden hun horizon en zijn **nieuwsgierig** naar de ander en de wereld.

Midden in de samenleving

7

Wereldburgers hebben inspraak, dragen verantwoordelijkheid en oefenen in **democratie**.

8

Wereldburgers zijn **actieve spelers** in de buurt, de samenleving en de wereld.

9

Wereldburgers zetten zich in voor een duurzame, inclusieve en democratische **samenleving**.

Want op de openbare school...

... is hoe we tegen de **wereld** aankijken het startpunt van burgerschap

... halen we de **wereld** de school binnen en staan we midden in de **wereld**

... kijken we over de grenzen van het hier en nu, naar de gevolgen voor de **wereld** daar en straks

... dragen we zorg voor onze prachtige **wereld** op deze kwetsbare planeet

9 RICHTLIJNEN

wereldburgerschap

Zorg voor een integrale aanpak

1

Zet een eigen visie neer op je inkleuring van wereldburgerschap en breng samenhang aan in wat je al doet. >>

2

Onderzoek hoe wereldburgerschap tot uitdrukking komt in **schoolcultuur** en **pedagogisch klimaat**. >>

3

Licht alle vak- en leergebieden door op raakvlakken met wereldburgerschap en breng blinde vlekken in kaart. >>

Zet persoonsvorming van leerlingen en leraren op de agenda

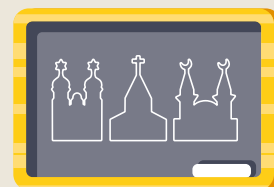
4

Zet in op de ontwikkeling van een stevige **eigen identiteit** van leerlingen én professionals. >>

5

Werk vanuit **hart en ziel** aan betrokkenheid bij de ander en de samenleving. >>

6

Verzorg levensbeschouwelijk onderwijs dat bijdraagt aan de eigen identiteitsontwikkeling van leerlingen. >>

Benut (lastige) keuzes in de school als oefenplek

7

Beschouw schurende onderwerpen als startpunt voor een **dialogo**, om democratische vaardigheden te oefenen. >>

8

Beoefen samen de kunst om **vreedzaam conflicten op te lossen** en te leven met verschillen. >>

9

Stel prioriteiten, focus en zorg voor structurele evaluatie. >>

gelijkwaardigheid

Iedereen is welkom. Verschillende achtergronden zijn een verrijking.

We benaderen alle kleuren en smaken in de wereld op een gelijkwaardige manier.

vrijheid

Je bent vrij om je eigen keuzes te maken over hoe je in de wereld wilt staan.

Je leert de ander vrij en in zijn waarde te laten.

ontmoeting

Op de openbare school ontmoet je de hele wereld.

Je leert verhalen van elkaar en uit de hele wereld kennen.

Je draagt zorg voor de wereld om je heen.

Wet 'Verduidelijking burgerschapsopdracht': Artikel 17 Actief burgerschap en cohesie

1. Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie **op doelgerichte en samenhangende wijze**, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op:
 - (a) **het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat**, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar deze basiswaarden op school;
 - (b) het ontwikkelen van de **sociale en maatschappelijke competenties** die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving en;
 - (c) het bijbrengen van kennis over en **respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid** alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.
2. Het bevoegd gezag draagt zorg voor **een schoolcultuur die in overeenstemming is met de waarden**, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd **actief te oefenen** met de omgang met en het handelen naar deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in het derde lid, onder c, genoemde verschillen.

Wilt u wereldburgerschap sterk neerzetten in de openbare school?

- VOS/ABB begeleidt besturen en scholen bij visievorming en vormgeving van wereldburgerschap vanuit de kernwaarden openbaar onderwijs.
- VOS/ABB heeft expertise om directies en teams te scholen en te begeleiden op het terrein van wereldburgerschap en levensbeschouwelijk onderwijs.
- Zie ook het portaal www.openbaaronderwijs.nu voor praktische tools om handen en voeten geven aan wereldburgerschap vanuit de kernwaarden in de praktijk.

In de pdf van deze infographic vind je links naar meer concrete handvaten en achtergronden.
Download via de QR code.

Neem contact op met een van onze adviseurs identiteit voor een kennismakingsgesprek, een studiebijeenkomst of scholingstraject via tkopmels@vosabb.nl of ebakker@vosabb.nl. Voor leden van VOS/ABB is een deel van de dienstverlening op het terrein van openbare identiteit inbegrepen bij het lidmaatschap.

VOS ABB
versterkt en verdiept